
Ühtne pangandusjärelevalve (SSM)

Seotud lingid

[Euroopa Keskpanka ühtse pangandusjärelevalve juhend](#)

Euroopa Komisjon tegi septembris 2012 ettepaneku luua ühtne euroala pankade järelevalve, millega anti Euroopa Keskpankale õigus teha järelevalvet euroalas tegutsevate pankade usaldatavusnõuete täitmise üle ja lõplik vastutus kõigi euroala pankade finantsstabiilsusega seotud järelevalveülesannete eest. Septembris 2013 andsid Euroopa Parlamendi saadikud heakskiidu Euroopa Liidu uuele pangandusjärelevalve süsteemile, mis tõi 120 Euroopa Liidu suurimat panka alates 4. novembrist 2014 Euroopa Keskpanka järelevalve alla.

Ühtsest pangandusjärelevalvest ([Single Supervisory Mechanism](#), SSM) võtavad osa kõik euroala riigid ning sellega saavad lepingu alusel liituda ka euroalavälised riigid.

Ühtses pangandusjärelevalves tagab Euroopa Keskpank euroala pankade kapitali- ja likviidsusnõuete täitmise ning annab välja ja tühistab tegevuslubasid, lisaks annab nõusoleku pankades olulise osaluse omandamiseks.

Ühtse järelevalvemehhanismi eesmärk on tagada pankade ühtne tugev kapitalijärelevalve Euroopa Keskpanka ja riikide järelevalveasutuste koostöös. Eestis tegutsevatest pankadest kuuluvad Euroopa Keskpanka otsese järelevalve alla LHV Pank, Swedbank, SEB Pank ja Luminor Bank. Teiste pankade puhul teeb üldjuhul otsuseid Finantsinspeksioon, järgides vajaduse korral Euroopa Keskpanka juhtnööre.

Ühtse pangandusjärelevalve pädevuses on:

- seirata kõigi kapitalijärelevalve õigusaktide järgimist,
- juhtida otsese järelevalve alla kuuluvates pankades kohapealseid ja kaugkontrolle,
- rakendada sanktsioone jm.

Lisaks võib ühtse järelevalvemehhanismi raames kehtestada otsese järelevalve alla kuuluvatele pankadele lisanõudeid, sealhulgas võib nõuda suuremaid kapitalipuhvreid, kui on nõudnud riigi järelevalveasutus. Erandolukorras, kui seda on vaja euroala finantsstabiilsuse huvides, võib ühtne järelevalvemehhanism võtta üle ka vähemolulise panga järelevalve.

Euroopa Liidus loodava [pangandusliidu](#) alustalad on lisaks ühtsele järelevalvele ja kapitalinõuetele ka ühtne kriisilahenduskord (SRM) pankade maksevõime taastamiseks ja pangakriiside lahendamiseks ning tulevikus ka ühine hoiuste tagamise skeem. Pangandusliidu loomise üks põhieesmärk on pankade maksevõime taastamise puhul vältida ja vähendada maksumaksjate raha kasutamist.

Ühtne järelevalvemehhanism ei hõlma muu hulgas järelevalvet muude finantsasutuste kapitalinõuete täitmise üle, finantsteenuste järelevalvet ega järelevalvet rahapesu tõkestamise valdkonna normide rakendamise üle.

Viimati muudetud 28.06.2023 [Teavita mind, kui sisu muutub](#)